

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส จังหวัดบึงกาฬ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยในเชิงปริมาณ และคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Methodology) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดบึงกาฬ ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) ตามสาระสำคัญ ต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดบึงกาฬ ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) ตามสาระสำคัญ ต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างรูปแบบการพัฒนา

ระยะที่ 3 การทดลองและประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดบึงกาฬ ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ตามสาระสำคัญ ต่อไปนี้

1. กลุ่มทดลอง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

5. การประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดบึงกาฬ ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส
กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน จังหวัดบึงกาฬ ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

การวิจัยระยะที่ 1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรค
เลปโตสไปโรซิส ในจังหวัดบึงกาฬ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population)

ประชากรในการวิจัยคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดบึงกาฬ
มีจำนวน 7,872 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ให้มีความความคลาดเคลื่อนได้
.05 จึงใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 727) กำหนดขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างยอมให้มีความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ ในที่นี้กำหนดไว้ที่ .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{7872}{1 + 7872(0.05)^2}$$

n แทน 380.66

จากการคำนวณจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 380.66 คน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน จากประชากรทั้งหมด 7,872 คน

1.2.2 เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดชั้นภูมิ (Stratify) ของหน่วยตัวอย่าง แยกตามเขตอำเภอ และเขตตำบลที่มีอยู่ในอำเภอนั้น โดยการคำนวณตามสัดส่วนหน่วยตัวอย่างในแต่ละเขตอำเภอ และเขตตำบล ได้ดังนี้ ผลการคำนวณจำนวนหน่วยตัวอย่างทั้ง 8 เขตอำเภอในจังหวัดบึงกาฬแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนหน่วยตัวอย่าง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านแยกตามเขตอำเภอ

ลำดับที่	ชื่อเขตอำเภอ	จำนวน อสม. ในอำเภอ	จำนวนหน่วยตัวอย่าง
1	เขตอำเภอเมืองบึงกาฬ	1988	70
2	เขตอำเภอเซกา	1546	66
3	เขตอำเภอพรเจริญ	874	55
4	เขตอำเภอบุ่งคล้า	283	20
5	เขตอำเภอบึงโขงหลง	766	30
6	เขตอำเภอโซ่พิสัย	947	55
7	เขตอำเภอศรีวิไล	812	50
8	เขตอำเภอปากคาด	656	35
รวม		7872	381

ผลการคำนวณจำนวนหน่วยตัวอย่างทั้ง 53 เขตตำบล ในจังหวัดบึงกาฬ แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนหน่วยตัวอย่าง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านแยกตามเขตตำบล

ชื่ออำเภอ	ชื่อตำบล	จำนวน อสม. ในตำบล	จำนวนหน่วยตัวอย่าง
เมืองบึงกาฬ	บึงกาฬ	267	6
	โนนสมบูรณ์	227	6
	โนนสว่าง	114	6
	หอคำ	277	6
	หนองเล็ง	213	6
	โคกก่อง	176	6
	นาสวรรค์	106	6
	ไคสี	88	6
	ชัยพร	144	6
	วิศิษฐ์	256	6
	คำนาดี	67	5
เซกา	โป่งเปือย	53	5
	เซกา	259	8
	ซาง	231	8
	ท่ากกแดง	189	8
	บ้านด้อง	127	7
	ปั้งไฮ	178	7
	น้ำจั้น	134	7
	ท่าสะอาด	153	7
	หนองพุ่ม	98	7
	โสกก่าม	180	7

ชื่ออำเภอ	ชื่อตำบล	จำนวน อสม. ในตำบล	จำนวนหน่วย ตัวอย่าง
พรเจริญ	ศรีชมภู	146	8
	คอนหมื่นนาง	134	8
	พรเจริญ	194	8
	หนองหัวช้าง	118	8
	วังชมภู	111	8
	ป่าแฝก	93	8
	ศรีสำราญ	78	7
บึงคล้า	บึงคล้า	102	7
	หนองเดิน	92	7
	โคกกวาง	89	6
บึงโขงหลง	บึงโขงหลง	203	8
โซ่พิสัย	โพธิ์หมากแข้ง	159	8
	ดงบัง	167	7
	ท่าดอกคำ	237	7
	โซ่	161	8
	หนองพันทา	144	8
	ศรีชมภู	157	8
	คำแก้ว	146	8
	บัวตูม	118	8
	ถ้ำเจริญ	114	8
	เหล่าทอง	107	7

ชื่ออำเภอ	ชื่อตำบล	จำนวน อสม. ในตำบล	จำนวนหน่วย ตัวอย่าง
ศรีวิไล	ศรีวิไล	249	10
	ชุมภูพร	196	10
	นาแสง	128	10
	นาสะแบง	131	10
	นาสิงห์	108	10
ปากคาด	ปากคาด	127	6
	โนนศิลา	108	6
	หนองยอง	136	6
	นาแก้ง	95	6
	นาคง	78	6
	สมสนุก	112	5
	รวม	7872	381

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากขั้นที่ 1 ในระดับชั้นเขตอำเภอแล้วดังแสดงในตารางที่ 1 ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มในระดับขั้นที่ 2 คือระดับชั้นเขตตำบล จากจำนวนตำบลที่มีอยู่ในจังหวัด บึงกาฬ จำนวน 53 ตำบล หากกลุ่มตัวอย่างโดยการเฉลี่ยจำนวนหน่วยตัวอย่างให้ได้เท่า ๆ กันใน ทุกตำบล แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีนำรายชื่อ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในตำบลนั้น ๆ มาจับสลากรายชื่อตามจำนวนตัวอย่าง เพื่อให้ครอบคลุมประชากรให้มากที่สุด ครอบคลุมจำนวนที่ต้องการตัวอย่างของแต่ละเขตตำบลจนครบ ตามจำนวนที่แสดงในตารางที่ 2

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรเชิงสาเหตุ(Independent Variables) เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่

2.1.1 ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1.2 ปัจจัยด้านความกระตือรือร้นมุ่งมั่น

2.1.3 ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์การ

2.2 ตัวแปรคั่นกลาง ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุและผล คือ

2.2.1 ปัจจัยด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม

2.2.2 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท

2.2.3 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน

2.3 ตัวแปรตาม ซึ่งเป็นผลลัพธ์ คือประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล (Research Instrument)

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับใช้และพัฒนาเครื่องมือมาจากแบบสอบถามที่มีนักวิชาการได้ทำการศึกษาไว้แล้ว และนำเครื่องมือวัดนั้นมาปรับข้อความบางส่วน เพื่อให้สอดคล้องและกับบริบทที่ทำการศึกษา ในครั้งนี้ คือ

3.1.1 เครื่องมือวัดการรับรู้บทบาท ผู้วิจัยปรับใช้เครื่องมือวัดของ วรวิทย์ ธรรมนารถสกุล (2544 : 89-92) ใช้วิธีการวัดในภาพรวม จำนวน 15 ข้อคำถาม

3.1.2 เครื่องมือวัดความสามารถในการทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยปรับใช้เครื่องมือวัดของ วัตต์ล็อก (Woodlock, 1989 : 220-227) ใช้วิธีการวัดในภาพรวม จำนวน 15 ข้อคำถาม

3.1.3 เครื่องมือวัดบรรยากาศขององค์การ ผู้วิจัยปรับใช้เครื่องมือวัดของ วีระนุช มยุเรศ (2544 : 89-95) ใช้วิธีการวัดในภาพรวม จำนวน 15 ข้อคำถาม

3.1.4 เครื่องมือวัดความกระตือรือร้น ผู้วิจัยปรับใช้เครื่องมือวัดของ รังสรรค์สิงห์เลิศ (2548:172) ใช้วิธีการวัดในภาพรวม จำนวน 15 ข้อคำถาม

3.1.5 เครื่องมือวัดการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยปรับใช้เครื่องมือวัดของ เพ็ญจันทร์ ประจันตะเสน (2555 : 116) ใช้วิธีการวัดในภาพรวม จำนวน 15 ข้อคำถาม

3.1.6 เครื่องมือวัดความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้วิจัยปรับใช้เครื่องมือวัดของ รังสรรค์ สิงห์เลิศ (2548 : 173) ใช้วิธีการวัดในภาพรวม จำนวน 7 ข้อคำถาม

3.1.7 เครื่องมือวัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ใช้วิธีการวัดโดยผลการบันทึก ผลการสังเกต และผลการตอบแบบสอบถาม(จากปัจจัยที่เป็นผลลัพธ์ในการศึกษาของผู้วิจัยที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1) กับกลุ่มทดลอง โดยการเปรียบเทียบก่อนการทดลอง ขณะทดลอง และหลังการทดลอง

3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

การหาคุณภาพเครื่องมือวัดในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยกำหนดวิธีการตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวัด โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 เครื่องมือวัดทุกฉบับ ได้ผ่านการพิจารณาด้านเนื้อหา ความหมาย และการใช้ภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความครอบคลุมตามโครงสร้างของเนื้อหา ความสอดคล้องของข้อคำถามกับขอบเขตของความรู้ที่กำหนดเป็นเป้าหมาย (Item Objective Congruence : IOC) โดยนำเครื่องมือปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาในองค์กรด้านพฤติกรรมศาสตร์ ด้านการสาธารณสุข จำนวน 3 ท่าน คือ

- 1) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดบึงกาฬ ดร.นพ.ไพศาล วรสถิตย์

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดบึงกาฬ

- 2) หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์สาธารณสุข นายสัมพันธ์ บัณฑิตเสน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย

- 3) อาจารย์ประจำวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ดร.ผดุงศิษฐ์

ชำนาญการ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
- 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ตัวอย่างข้อคำถาม ข้ำพเจ้ามอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม ตามความรู้

ความสามารถของแต่ละคน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่ม
พฤติกรรมนั้น

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่ม
พฤติกรรมนั้น

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่ม
พฤติกรรมนั้น

แทนค่าจากสูตร กรณีผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นตรงกันว่า ให้ข้อคำถาม เป็น
ตัวแทนของลักษณะพฤติกรรม

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{3}{3} = 1$$

จากตัวอย่าง สามารถคำนวณค่า IOC ของข้อคำถามมีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้
แสดงค่าข้อคำถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไว้ในภาคผนวก จากนั้นคัดเลือกข้อ
คำถามที่มีค่าดัชนี IOC เท่ากับหรือมากกว่า 0.67 เพื่อนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-Out) กับ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตอำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 40 คน
ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2.2 วิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ (Item Analysis) โดยหาค่าสัมพันธระหว่าง
คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถามด้านนั้น (Item-Total Correlation) ข้อคำถามที่มี
ความสัมพันธ์กับคะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำไปใช้ในการศึกษา
กลุ่มตัวอย่างต่อไป (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง)

3.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน
ได้ค่าตั้งแต่ 0.80 - 0.86 โดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ด้วยวิธีการ
ของ ครอนบาค (Cronbach, Lee Joseph. 1970 : 161) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -
Coefficient) (รายละเอียดแสดงในภาคผนวก ง)

3.3 รายละเอียดของเครื่องมือวัดแต่ละฉบับมีดังนี้

3.3.1 เครื่องมือวัดประสิทธิภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะปรับใช้เครื่องมือของ รังสรรค์ สิงห์เลิศ (2548 : 173) มาใช้ในการวัดความเชื่อมั่นในตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยปรับเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในการศึกษา ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากการตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” หากเป็นข้อความทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่า มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. ข้าพเจ้ากล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

ข. ข้าพเจ้าได้ยกมือเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านในที่ประชุมทุกครั้งที่มีการร่วมกันตัดสินใจ

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

3.3.2 เครื่องมือวัดประสิทธิภาพด้านความกระตือรือร้นมุ่งมั่น

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะปรับใช้เครื่องมือของ รังสรรค์ สิงห์เลิศ (2548 : 172) มาใช้ในการประเมินความกระตือรือร้นมุ่งมั่นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสบ.) โดยปรับเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในการศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ มีลักษณะเป็น มาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จากการตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” หากเป็นข้อความทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่า เป็นผู้มีความกระตือรือร้นมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. ในบางครั้งข้าพเจ้าก็ปฏิบัติงานอย่างเหนื่อยหน่ายท้อแท้

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

ข. ในบางครั้งข้าพเจ้าจะเลยในการเตรียมตัวออกปฏิบัติงาน

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

3.3.3 เครื่องมือวัดประสิทธิภาพด้านการรับรู้บทบาท

ผู้วิจัยนำเครื่องมือของวริทธิ์ ธรรมนารถสกุล (2544 : 89-92) มาปรับใช้ในการประเมินการรับรู้บทบาทของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส โดยปรับเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในการศึกษาโดยการวัดในภาพรวม ประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ จาก จริงที่สุดถึงไม่จริงที่สุด เกณฑ์การให้คะแนนเมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากการตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” หากเป็นข้อความทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้ามการแปลความหมายของคะแนนผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่า เป็นผู้รับรู้บทบาทสูงกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. ข้าพเจ้ารู้ว่า อะไรคือความรับผิดชอบของฉัน

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริงไม่จริงที่สุด

ข. ข้าพเจ้าต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ในกิจกรรมบางอย่างที่ไม่จำเป็นและน่าเบื่อหน่าย

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริงไม่จริงที่สุด

3.3.4 เครื่องมือวัดประสิทธิภาพด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีม

ในการวัดตัวแปรความสามารถการทำงานเป็นทีมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ผู้วิจัยจะใช้เครื่องมือการวัดของ วัตต์ล็อก(Woodlock, Mike. 1989 : 220-227) มาปรับใช้ซึ่งครอบคลุมคุณสมบัติในการทำงานเป็นทีมคือ ความสมดุลในบทบาท การเข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการทำงาน การแสดงความคิดเห็น การสนับสนุนการทำงาน ความร่วมมือ และความขัดแย้ง การยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน โดยยึดประสิทธิภาพของงาน ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การทบทวนการทำงานของทีมอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาตนเอง สัมพันธภาพ และการติดต่อสื่อสารที่ดี ในการวิจัยครั้งนี้วัดการทำงานเป็นทีมในภาพรวม ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุดถึงไม่จริงที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จากการตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” หากเป็นข้อความทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกัน

ข้ามการแปลความหมายของคะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่า เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมสูงกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนรมน้อยกว่า

ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. ในการทำงานร่วมกัน ข้าพเจ้าสามารถเป็นผู้ตามที่ดีได้

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

ข. ข้าพเจ้าเชื่อว่าทีมงานที่ดี สมาชิกในทีมควรมีความสามารถแตกต่างกัน

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

3.3.5 เครื่องมือวัดประสิทธิภาพด้านบรรยากาศขององค์การ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะปรับใช้เครื่องมือของวีระนุช มยุเรศ (2544 : 89-95) มาใช้ในการประเมินบรรยากาศในองค์การของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยปรับเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในการศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1

จากการตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” หากเป็นข้อความทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่า บรรยากาศในองค์การดีกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนรมน้อยกว่า

ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. ในบางครั้งข้าพเจ้าก็ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในองค์การได้เพราะไม่มีใครให้โอกาส

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

ข. ในบางครั้งข้าพเจ้าก็ไม่เข้าใจว่าประชุมกันหรือเลี้ยงกันเพื่อเอาชား

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

3.3.6 เครื่องมือวัดประสิทธิภาพด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจะปรับใช้เครื่องมือของ เพ็ญจันทร์ ประจันตะเสน (2555 : 116) มาใช้ในการประเมินการมีส่วนร่วมกิจกรรมในสังคมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยปรับเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทในการศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 15 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ จากจริงที่สุดถึงไม่จริงที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 ถึง 1 จาก การตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” หากเป็นข้อความทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน ผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมมากกว่า แสดงว่า ได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมชุมชนมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

ตัวอย่างข้อคำถาม

ก. ข้าพเจ้าก็ได้มีส่วนร่วมในการทำบุญประเพณีในหมู่บ้านทุกครั้ง

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

ข. ข้าพเจ้าเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง

.....จริงที่สุด.....จริง.....ค่อนข้างจริง.....ค่อนข้างไม่จริง.....ไม่จริง.....ไม่จริงที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม เพื่อติดต่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยกับผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการอนุญาตให้เก็บข้อมูลในอำเภอ

4.2 เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจแล้ว ผู้วิจัยขอเข้าพบ บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูลการวิจัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และความสำคัญของการวิจัย รวมถึงวิธีการตอบและการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง นำ แบบสอบถามมอบผู้ประสานงานในการเก็บข้อมูล โดยให้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลเป็น เวลา 2 สัปดาห์ และติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืนอีก 2 สัปดาห์ รวมระยะเวลาใน การเก็บข้อมูลทั้งสิ้น ประมาณ 4 สัปดาห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อในรูปแบบรหัส (Coding Form) หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไป วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทดสอบสมมติฐานเชิงทฤษฎี ชั่วคราวที่สร้างขึ้นก่อนการวิจัย

5.1 การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.2. การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

5.3 สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation Model : SEM) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL for Windows) เพื่ออธิบายอิทธิพลเส้นทางด้วย (Path Analysis) หรือปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมในชุมชน การรับรู้บทบาท ความเชื่อมั่นในตนเอง บรรยากาศในองค์กร และความกระตือรือร้นมุ่งมั่น มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำข้อมูล โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป LISREL เพื่อหาค่าสถิติต่างๆดังนี้

1. การวิเคราะห์อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยสถิติเอฟหรือที เพื่อศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัย ของรูปแบบการจัดการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

2. การตรวจสอบตัวแบบการวิจัยเป็นการตรวจสอบ ความสัมพันธ์ โครงสร้างเชิงเส้น

3. การตรวจสอบความสอดคล้องของตัวแบบ เพื่อศึกษาภาพรวมของตัวแบบว่าสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพียงใด โดยใช้สถิติ ไค-สแควร์ ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง ค่า RMSEA ค่าขนาดตัวอย่างวิกฤติ ค่าสูงสุดของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน

4. การปรับตัวแบบ ผู้วิจัยปรับตัวแบบบนพื้นฐานของทฤษฎีและงานวิจัยเป็นหลัก ดำเนินการโดยจะตรวจสอบผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ ว่ามีความสมเหตุสมผลหรือไม่ มีค่าใดแปลกเกินความเป็นจริงหรือไม่ และพิจารณาสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (Squared Multiple Correlation) ให้มีความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาค่าความสอดคล้องรวม (Overall Fit) ของตัวแบบ ว่าโดยภาพรวมแล้ว ตัวแบบสอดคล้องกับข้อมูลเชิง

ประจักษ์เพียงใดและจะหยุดปรับตัวแบบ เมื่อพบว่าค่าสูงสุดของเศษเหลือในรูปคะแนนมาตรฐาน ต่ำกว่า 2.00

การวิจัย ระยะที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย(Target Group) คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และเกี่ยวข้องในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ได้แก่ บุคลากรของกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วยสาธารณสุขอำเภอในเขตจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 2 คน นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 1 คน และนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานด้านการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ ระดับจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 2 คน รวมจำนวน 5 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ร่วมกันวิพากษ์ที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างในระบะการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 จำนวน 20 คน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการให้ได้มา ดังนี้

การกำหนดคุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(ประธาน อสม.)

1. ต้องเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของกระทรวงสาธารณสุข มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. ต้องได้รับการคัดเลือกจากผู้นำชุมชน ประชาชนในหมู่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ให้เป็นประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
4. มีบุคลิกที่บ่งบอกถึงลักษณะในการวิพากษ์วิจารณ์

ซึ่งจากคุณสมบัติทั้ง 4 ประการ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการจำนวน 14 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการจับฉลาก 7 คน มาเป็นกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มที่ 2 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เชี่ยวชาญด้านควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ(อสม.ดีเด่น ด้านการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ ระดับอำเภอ)

1. ต้องเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ได้รับการอบรมหลักสูตรอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชี่ยวชาญด้านควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ ของกระทรวงสาธารณสุข มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
2. ต้องเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชี่ยวชาญด้านควบคุมและป้องกันโรคติดต่อดีเด่นระดับอำเภอของจังหวัดบึงกาฬ ในปีงบประมาณ 2555

3. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
 4. มีบุคลิกที่บ่งบอกถึงลักษณะในการวิพากษ์วิจารณ์
- ซึ่งจากคุณสมบัติทั้ง 4 ประการ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการจำนวน 8 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการจับสลาก 7 คน มาเป็นกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มที่ 3 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทั่วไป(ที่มีใช้บุคคลใน 2 กลุ่มแรก)

1. ต้องเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ปฏิบัติงานมาอย่างน้อย 10 ปี

2. ต้องเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของกระทรวงสาธารณสุข

3. ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้
 4. มีบุคลิกที่บ่งบอกถึงลักษณะในการวิพากษ์วิจารณ์
- ซึ่งจากคุณสมบัติทั้ง 4 ประการ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้พบบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการที่มีอยู่ในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยก้านเหลือง ตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 56 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการจับสลาก 6 คน มาเป็นกลุ่มเป้าหมาย แสดงดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงคุณลักษณะของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้านในการวิจัยระยะที่ 2

กลุ่มที่	กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง	จำนวน/คน
1	ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	7
2	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชี่ยวชาญด้านควบคุม และป้องกันโรคติดต่อ	7
3	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทั่วไป	6
	รวม	20

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 คือ แผนงานหรือแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ที่ผู้วิจัยนำผลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสร้างขึ้น เพื่อให้เป็นแบบจำลองชั่วคราวในการพิจารณา ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) วิพากษ์รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

2.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อร่วมกระบวนการระดมสมอง (Brain Storming) ของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 25 คน เพื่อวิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2 นี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบรวบรวมการวิจารณ์และข้อเสนอแนะ โดยการจดบันทึกลงในแบบวิจารณ์และข้อเสนอแนะและทำ

การบันทึกภาพบันทึกเสียงทุกเนื้อหา และทำการสังเคราะห์ข้อมูลจากการวิจารณ์และข้อเสนอแนะจากการถอดข้อความ เพื่อนำมาเทียบเคียงกับบริบทของการวิจัยและปรับปรุงรูปแบบตามการวิจารณ์ และข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างรูปแบบการพัฒนา

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการถอดข้อความว่าอยู่ในตัวแปรใด(ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1) และนำมาจัดกลุ่ม (Grouping) จากนั้นก็ทำการสังเคราะห์กลุ่มการวิจารณ์และข้อเสนอแนะที่ได้จากการถอดข้อความ การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดทำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 มาจัดทำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ร่วมกับการประมวลความคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์ตรง (Critical Incident Technique) โดยเชิญอาสาสมัครสุขภาพอำเภอในเขตจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 2 คน นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 1 คน และนักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานด้านการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ ระดับจังหวัดบึงกาฬ จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะและนำมาสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส เพื่อใช้เป็นแบบทดลองชั่วคราว

3.2 นำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิสที่จัดทำขึ้น มาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) โดยเน้นกับกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ประกอบด้วย ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เกี่ยวข้องด้านการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ทั่วไป ในเขตอำเภอปากคาด จำนวน 20 คน โดยใช้เวลาในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวน 1 วันในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยจัดให้แต่ละกลุ่มนั่งรวมกัน และร่วมกันวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และนำเสนอผลการเสนอแนะในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ของตัวเองมาสรุปและอภิปรายผลทั้งหมด

ในที่ประชุมใหญ่ (Brain Storming) และนำผลการเสนอแนะมาปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส สมบูรณ์ขึ้น

3.3 นำรูปแบบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง 25 คน ประเมินอีกครั้งว่ากิจกรรมโครงการใดเหมาะสมหรือควรนำไปใช้ กิจกรรมโครงการใดไม่เหมาะสมหรือไม่ควรนำไปใช้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้คะแนน ความเหมาะสม ในการนำกิจกรรมโครงการไปทดลองใช้

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 5 ถึง 1 จาก การตอบ“เห็นด้วยที่สุด” ถึง “ไม่เห็นด้วยที่สุด” หากเป็นข้อความทางลบผู้ตอบจะได้คะแนน ตรงกันข้ามการแปลความหมายของคะแนน หากค่าเฉลี่ยของคะแนนเกิน 3.51 ขึ้นไปถือว่า ผู้วิจัยสามารถนำกิจกรรมโครงการนั้นไปทดลองใช้ได้ในระยะที่ 3

การวิจัยระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

1. กลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลองในการวิจัยระยะที่ 3 คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่จะทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ การเลือกกลุ่มทดลองในการวิจัยระยะที่ 3 ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากปัจจุบันผู้วิจัยดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลห้วยก้านเหลือง ตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ เพื่อควบคุม ผลการทดลองอย่างใกล้ชิดและสังเกตการณ์จากข้อมูลเชิงคุณภาพในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกัน โรคเลปโตสไปโรซิส

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส และตัวแปรอิสระในระยะเวลาที่พบว่ามียุทธผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส ได้แก่ 1)บรรยากาศขององค์กร 2) ความกระตือรือร้น 3)การทำงานเป็นทีม 4)การรับรู้บทบาท 5)การมีส่วนร่วมในชุมชน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 2 มาทดลองใช้ ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 คือ แผนการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปรตาม คือ แบบบันทึก ผลการสังเกต และแบบสอบถาม(จากปัจจัยที่เป็นผลลัพธ์ในการศึกษาของผู้วิจัยที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1) กับกลุ่มทดลอง โดยการเปรียบเทียบก่อนการทดลอง ขณะทดลอง และหลังการทดลอง เพื่อวัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส และเครื่องมือวัดตัวแปรอิสระในระยะเวลาที่ 1 ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ ใช้วิธีการวิจัยแบบกึ่งทดลอง(Quasi Experimental Design) โดยมีแบบแผนการวิจัยแบบ One -group Pretest-posttest Design ซึ่งมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้(Cook and Campbell. 1979 : 99)

O_1 ----- X ----- O_2

เมื่อ O_1 แทน การทดสอบก่อนการทดลอง
 X แทน การทำการทดลอง
 O_2 แทน การทดสอบหลังการทดลอง

โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 4.1 เลือกกลุ่มทดลองในการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ
- 4.2 ทำการเก็บข้อมูลก่อนทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เป็น Pretest ทุกตัวแปรตาม ใน ระยะที่ 3
- 4.3 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน
- 4.4 ทำการเก็บข้อมูลหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง เป็น Posttest ทุกตัวแปรตาม ในระยะที่ 3
- 4.5 นำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล แล้วสรุปผลการดำเนินการ

5. ประเมินผลการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส

การประเมินผลในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส เป็นการวิจัยระยะที่ 3 ซึ่งเป็นการนำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส ที่ปรับปรุงแล้ว มาทดลองใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่ผู้วิจัยได้เลือกไว้ คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 30 คน โดยมีระยะเวลาในการทดลองใช้และเก็บข้อมูลก่อนหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซีส เป็นเวลา 3 เดือน จากนั้นนำผลการทดลองที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ระยะที่ 3 โดยใช้ข้อมูลจากผลการบันทึก ผลการสังเกต และผลการตอบแบบสอบถาม (จากปัจจัยเชิงสาเหตุที่เป็นผลลัพธ์ในการศึกษาพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของผู้วิจัย ที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 1 และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข) กับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน โดยเปรียบเทียบ

ระหว่างก่อนการทดลองขณะทดลอง และหลังการทดลองด้วย MANOVA (Repeated Measure)

กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ระยะที่ 1 การวิจัย

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรอิสระ

1. ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ปัจจัยด้านความกระตือรือร้นมุ่งมั่น
3. ปัจจัยด้านบรรยากาศในองค์การ

ตัวแปรคั่นกลาง

1. ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม
2. ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท
3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในชุมชน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 381 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบวัด

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติวิเคราะห์ ทดสอบสมมติฐานในการวิจัยใช้การวิเคราะห์สมการ

โครงสร้างเชิงเส้น (Structural Equation Model : SEM) โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL for Windows) เพื่ออธิบายอิทธิพลเส้นทางด้วย (Path Analysis) หรือปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อตัวแปรตาม ที่เกี่ยวข้องกัประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .05 (Level of Significant .05)

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนา

การสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ได้แก่ อาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 20 คน และนักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข
จำนวน 5 คน รวม 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การนำผลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสร้าง
รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ใน
การควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส เพื่อใช้เป็นแบบจำลองชั่วคราวในการพิจารณา

การรวบรวมข้อมูล ใช้กระบวนการระดมสมอง (Brain Storming) และการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การสังเกต การบันทึก

ระยะที่ 3 วิจัยและพัฒนา

การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการควบคุมและป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส

กลุ่มทดลอง (Target Groups) ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ในเขตตำบลปากคาด อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปรตาม คือ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและ
ป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส ใช้เครื่องมือฉบับเดียวกันกับการวิจัยระยะที่ 1
การบันทึก การสังเกต และแบบสอบถาม (จากปัจจัยที่เป็นผลลัพธ์ในการศึกษาของผู้วิจัยที่ได้
จากการวิจัยในระยะที่ 1)

การรวบรวมข้อมูล การวิจัยระยะที่ 3 เป็นการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา
ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการควบคุมและ
ป้องกันโรคเลปโตสไปโรซิส กับกลุ่มทดลอง ใช้เวลาในการทดลองประมาณ 3 เดือน และ
แบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองก่อนทดลอง Pretest

ระยะที่ 2 ขณะทดลอง การรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ระยะที่ 3 หลังทดลอง รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองหลังทดลอง Posttest

และเปรียบเทียบข้อมูลก่อนหลังการทดลองด้วย MANOVA (Repeated Measure)